

NL-HtSA Archiefnummer 0358 A.J.M.H. de Mug te 's-Hertogenbosch als journalist en verzamelaar van en commentator op documentatie over de Tweede Wereldoorlog, 1941-1995

Aangepast 2 april 2020

1 Arie de Mug

Adrianus Johannes Maria Hendrikus (Arie of Ad) de Mug (1920-2004) was een zoon van F.M. de Mug (*1893) en M.J.G. Brok (*1893). Hij was gehuwd met Eugenie Wilhelmina van Heijningen. Hij woonde in 1945 aan de Graafseweg 191 te 's-Hertogenbosch. In 1947 is hij naar Den Haag verhuisd, later naar Oirschot.

Tijdens de oorlog was hij werkzaam als ambtenaar bij het beheren van de distributiestamkaarten. Hij werd in 1943 oneervol ontslagen. Vanaf medio '43 werkte Arie voor de ondergrondse onder leiding van districtleider Jan van Kaam. Hij was in de oorlogsjaren actief met illegale pamfletten en het blad *De Steekvlam*. Dat werd uitgegeven door een groepje jongelui voortkomend uit de Nederlandsche Unie. Om de Duitsers te misleiden stond als oplage aangegeven 50.000 ex. De redactie bestond uit A. de Mug, A. Knoers en J. van Kaam. De uitgevers -waarvan de oudste de leeftijd van 21 jaar had- bekostigden zelf het papier. Het blad werd gestencild op het gemeentehuis in Maasdriel, 14 km buiten 's-Hertogenbosch. Enige medewerkers bleken niet voldoende zwijgzaam te zijn, waardoor de uitgave na twee nummers werd gestaakt. De groep werd ingekrompen en ging gedurende enkele jaren over tot periodieke pamflet- en affiche-acties; later werd de groep opgenomen in de LO. Eén lid nam de verspreiding van diverse illegale bladen in het zuiden op zich. Ten tijde van de geallieerde landingen in Normandië werd opnieuw overgegaan tot de vervaardiging van een eigen periodiek, genaamd *De Zender*¹. Na de oorlog werd hij hoofdredacteur van diverse kranten, onder andere bij *Het Huisgezin*, *Het Binnenhof*, *Amigoe di Curaçao/Amigoe di Aruba* en *Het Eindhovens Dagblad*.²

Hij bleef zijn hele leven in contact met mensen die hij tijdens de Tweede Wereldoorlog via het Verzet had leren kennen.

Naast zijn redactionele werk was hij lid van De Nederlandsche Volksbeweging, redactielid van Informatieblad *De Schijnwerper*, adviseur in de verzetscommissie ter toekenning van pensioenen in Noord-Brabant en publiciteitsadviseur van de Stichting Federatie Noordbrabants Monumentenoverleg.

Feitelijk is dit bestand geen archief, maar een verzameling van artikelen en brieven, voornamelijk de Tweede Wereldoorlog en het verzet betreffende. Van Aries persoonlijke leven is maar zeer weinig aanwezig. Van enige ordening was weinig te bespeuren. Bij de bewerking van de stukken zijn tal van algemene gedrukte werken, tijdschriften of kranten vernietigd wegens het ontbreken van enige context of relatie met De Mug.

¹ http://publications.niod.knaw.nl/publications/WinkelDeVries_OndergrondsePers_1940-1945.pdf, zie nrs 761 (*Steekvlam*) en 1119 (*De Zender*). Zie ook NL-HtSA Archiefnummer 0790 Stichting October '44 te 's-Hertogenbosch, (1905)1983-2010(2015), inv.nr. 208 waarin een exemplaar van *De Zender* 1 (1944) 32 van 10 augustus 1944 is opgenomen

² <https://www.delpher.nl/nl/kranten/view?coll=ddd&identificer=ddd:010470389:mpeg21:a0066>

2 Plaatsingslijst

15	<i>Lief en leed van drie kameraden in oorlogsdagen</i> . Dagboek van J.J. Otten te Tilburg van de oorlogsgebeurtenissen in Zuid-Nederland in de meidagen van 1940 met foto's, z.d. Kopie	1 deel
3	Pamfletten die oproepen tot actie wanneer de nieuwe burgemeester van 's-Hertogenbosch NSB-er Sloet de stad binnenkomt, 1941. Stencils	2 stukken
23	<i>Proclamatie</i> door het Comité van Verzet om een algemene staking te starten en om de bevelhebber van de Wehrmacht in Nederland, Fr. Christiansen, te verzoeken geen nieuwe regering onder leiding van Seyss-Inquart toe te staan, 1941. Getypt	1 stuk
24	<i>De Steekvlam</i> 1 (september 1941) 1 en 2, beide in tweevoud	4 stukken
18	<i>Vrij Nederland</i> , 1(1941) 11, 3(1943) 5 met reliëfstempel van "E&A De Mug van Heijningen Oirschot", 4 (1943) 5 ook met reliëfstempel	3 stukken
17	<i>Duitse propaganda</i> . Pamflet tegen de Duitsers, [1943]. Doorslag	1 stuk
4	<i>NRC Handelsblad</i> van 19 september 1994 met een artikel over Charles Rutten, alias Charles de Keizer, die volgens aantekening van De Mug lid was van de 'groep van Theo van Mierlo' en 'één van mijn bevrijders uit de gevangenis op 31 augustus 1944'	1 stuk
30	Uitnodiging voor de herdenkingsdienst voor de leden van de KP 'Margriet' Willem Andriessen, Christ Smits, Petrus Swinkels en Jacobus Kruyssen in de St.-Jan op 19 december, [1944]	1 stuk
NB: zie NL-HtSA Archiefnummer 1044 KP (Knokploeg, Koninklijke Patrouille) 'Margriet', voortgezet als 8e Compagnie van de Stoottroepen der Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten te 's-Hertogenbosch, 1944-2019		
6	Tekst van een artikel met een verslag van de bijeenkomst van de CPN afdeling 's-Hertogenbosch op 24 mei 1945, niet door De Mug geschreven, 1945. Doorslag	1 stuk
31	Brief door De Mug aan de president van het Tribunaal te 's-Hertogenbosch waarin hij verklaart hoe in 1943 een mejuffrouw A. van Koll trachtte distributiekaarten van het distributiekantoor waar De Mug werkte, te krijgen en waartoe zij onder andere een NSDAP-er bij betrokken. Dit als voorbeeld van 'een geval van voordeel trachten te trekken uit de Duitse bezetting.', 1945. Doorslag	1 stuk
NB: die president was mr. H.B.S. "Harrie" Holla		
32	<i>De Schijnwerper</i> van 24 februari 1945, nr. 6 onder redactie André de Nijs, A. de Mug en A. van Kaam	1 stuk
29	Brief van de Nederlandsche Volksbeweging (NVB) aan De Mug waarin deze wordt bedankt voor het lid worden en gevraagd om stukjes voor het blad <i>Je Maintiendrai</i> te schrijven, en een uitnodiging voor het bijwonen van een vergadering van de NVB met J. de Quay in het Casino in 's-Hertogenbosch, 1945	2 stukken

- 8 *Helmonds Dagblad* van 11 december 1970, 3. Benoeming van De Mug tot hoofdredacteur van Nieuwsblad van het Zuiden, met foto van De Mug 1 stuk
- 7 Brieven aan P.J. van der Heijden, medewerker van het Stadsarchief 's-Hertogenbosch, met uitgebreid commentaar op de tekst voor de losbladige publicatie *Als de Dag van gisteren: Drie generaties Bosschenaren en de oorlog* en op allerlei zaken uit de oorlog die in de stad plaatsvonden; met Jan van Oudheusden van de Stichting Brabantse Regionale Geschiedbeoefening over een publicatie, met Ben Sies, Louis Aarts, Louis van de Laar, Jo Wouters, John van Miltenburg, Johan van Uffelen, Coen Free, Ed. de Grood en anderen, 1976, 1982-1994 1 omslag
- NB: voor *Als de Dag van Gisteren*, uitgegeven in 1988, zie onze bibliotheek, H 0534. De briefwisseling is mede samengesteld uit stukken die eigenlijk in het archief van het Stadsarchief thuishoren
- 2 Door De Mug ingevuld inlichtingenformulier voor de Stichting 1940-1945 'betreffende de deelneming aan het binnenlands verzet' van J.Ch.H.M. Raaymakers te Beek Ubbergen, 1979. Kopie 1 stuk
- 9 *Het Nieuwsblad van het Zuiden* van 1 september 1981, waarin De Mug in een afscheidsartikel pleit voor een Tilburgse krant, met foto van De Mug 1 stuk
- 19 Documentatie over Bob Stolzenbach en minuten van brieven die deze beeldend kunstenaar aan allerlei instanties en personen schreef, waarbij de kladtekst door De Mug verzorgde die later werd uitgetypt en welke kladteksten soms ter illustratie zijn bewaard, 1982-1983 1 omslag
- NB: De Mug ondersteunde Bosschenaar Bob Stolzenbach bij correspondentie en publicitaire activiteiten op verzoek van Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant J. van der Harten
- 12 Correspondentie tussen De Mug als 'publiciteitsadviseur van de federatie' of als lid van de 'Commissie studiedag Stichting Federatie Noordbrabants Monumentenoverleg' en de Stichting Federatie Noordbrabants Monumentenoverleg, onder andere over het Wijn-800 project en de St.-Janwijn, 1983-1985 1 omslag
- 14 Briefwisseling tussen De Mug en Fons Raaijmakers over ontevredenheid over het aanmeldingssysteem voor de Verzetshedenkingskruisen, met een lijst van Brabantse verzetsmensen die al dan niet bijzonder pensioen ontvangen, 1983 3 stukken
- 25 Briefwisseling tussen De Mug en A.P.A.M. "Ad" Wijnekus te Oisterwijk over onder anderen Jan Schils en de Katholieke Wereldpost, 1987 2 stukken
- 20 Briefwisseling tussen De Mug en S.H.A.M. Zoetmulder, journalist en historiograaf te Eindhoven, over diens publicaties over de houding van de Brabantse dagbladen tijdens de Tweede Wereldoorlog, met commentaar van De Mug, 1979-1992 1 omslag
- 10 Stukken betreffende hoofdaalmoezenier en verzetsman Leo A.M. Goossens, waaronder zijn verslag van wat er in augustus-september 1944 afspeelde bij een inval in zijn ouderlijk huis te St. Anthonis van de Sicherheitsdienst (SD) op zoek naar hem en zijn broer om hen voor de Arbeitseinsatz in Duitsland op te pakken, een kopie van zijn ontslagbrief uit het Huis van Bewaring te 's-Hertogenbosch en een foto van hem, 1988 1 omslag

1	Stukken naar aanleiding van het overlijden van Jan van Kaam, 1994	3 stukken
NB: Johan Gerard Marie van Kaam (1920-1994), woonde tijdens de oorlog in de Twaalfmorgenstraat te 's-Hertogenbosch. Van Kaam was een vooraanstaande verzetsman in deze stad en omstreken. Hij was de oprichter van het informatiebulletin <i>De Zender</i>, dat gevuld werd met berichten van Radio Oranje. Johan ontving de Gouden Speld van Verdienste van Amsterdam, is benoemd tot Ridder in de Orde van Gregorius de Grote, was drager van de Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje Nassau		
11	Notitie door De Mug over het oorlogsverleden van Cornelia Maria Eigje "Riet" van Leeuwen – Koning en van Armand van Puyvelde (1918-1993), 1994	1 stuk
28	Brief door De Mug aan Joep Naninck en commentaar op een artikel in het <i>Brabants Dagblad</i> van 24 december 1994 over verzetswerk en -mensen, 1994	1 stuk
5	Brief aan de organisatoren van de Commissie Contact Dag Limburg van de Districtsraad Zuid van de Stichting 1940-1945, waarin De Mug afziet van deelname en uitlegt, dat hij in 1943 door Ambrosius via Armand van Puyvelde was gevraagd om 'het LO-district 's-Hertogenbosch' vorm te geven en vermeldt dat hij afwezig is omdat J. Schreurs, die van 1941 tot 1942 'koerier van de generaal uit Venlo' was, hem komt opzoeken, 1995	1 stuk
16	Uitgeprint dagboek van 1 augustus 1939 tot en met 20 maart 1945 door Armand van Puyvelde, met in de marge opmerkingen van Luc en Agnes van Gent en een brief door De Mug aan hen met uitgebreid commentaar op dit dagboek, 1995	2 stukken